

Stanisław Głąb (1945-2008)

Stanisław Głąb urodził się 20 kwietnia 1945 r. w Kulikowie (powiat zamojski). Był synem Stanisława i Katarzyny z domu Pańczyk. Liceum Pedagogiczne ukończył w Szczebrzeszynie w 1964 r. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Pracę magisterską wykonał w roku akademickim 1968/69 pod kierunkiem prof. Adama Hulanickiego w Pracowni Teoretycznych Podstaw Chemii Analitycznej (PTPCA). Pracownia ta miała swe korzenie w nieistniejącej już Katedrze Chemii Nieorganicznej, kierowanej wtedy przez prof. Wiktora Kemulę. Tematem pracy magisterskiej S. Głąba, obronionej w czerwcu 1969 r., były zagadnienia dotyczące nowej, spektrofotometrycznej metody oznaczania śladowych ilości arsenu i antymonu.

Po ukończeniu studiów podjął on pracę na Wydziale Chemii UW jako asystent. Jednym z tematów opracowywanych w tamtym czasie w Pracowni były pomiary równowag jonowych mających znaczenie w metodach analitycznych. Badania te były stopniowo rozszerzane i potem dotyczyły różnych wskaźników wykorzystywanych w chemii analitycznej. Zajmowano się kompleksami metali z ditiokarbaminami, wskaźnikami kompleksometrycznymi i różnymi wskaźnikami redox. W tę ostatnią tematykę zaangażował się mgr Stanisław Głąb. Stała się ona przedmiotem jego rozprawy doktorskiej zatytułowanej: „Fizykochemiczna charakterystyka wskaźników redoks”. O wadze tej tematyki świadczą trzy poświęcone jej raporty. Powstały one pod egidą Komisji Odczynników i Reakcji Chemicznych Międzynarodowej Unii Chemii Czystej i Stosowanej (IUPAC). Stało się to początkiem działalności S. Głąba w międzynarodowym środowisku chemików, był tam aktywny do końca swych dni. Przez wiele lat był sekretarzem wspomnianej Komisji. Działał

jako członek rzeczywisty IUPAC w latach 1985-1997. Był współautorem pięciu opracowań opublikowanych w *Pure and Applied Chemistry*. Krótko, od 2007 r., reprezentował polskich analityków w European Association for Chemical and Molecular Sciences.

Z dwóch kierunków badań prowadzonych w PTPCA: konstrukcja i zastosowanie elektrod jonoselektywnych oraz miareczkowanie kulometryczne, S. Głąb był zaangażowany w ten drugi. Badania w tej dziedzinie pozwalały na precyzyjne miareczkowanie, będące jednocześnie metodą analityczną. Takie miareczkowanie pozwalało także wyznaczać stałe równowagi reakcji kwasowo-zasadowych oraz niektóre stałe fizykochemiczne.

W swoich pracach mgr S. Głąb zajmował się także zagadnieniem analizy błędów, mogących się pojawiać przy stosowaniu wskaźników w objętościowym sposobie miareczkowania. Wiązało się to z koniecznością zbadania wielu znanych i szeregu nowych wskaźników. Temu zagadnieniu była poświęcona rozprawa doktorska S. Głęba zatytułowana: „Fizykochemiczna charakterystyka wskaźników red-oks”. Jej obrona odbyła się na Wydziale Chemii UW w 1976 r. Wtedy też dr S. Głąb został awansowany na stanowisko adiunkta. Jego badania koncentrowały się przede wszystkim na odkrywaniu nowych faktów, nie zapominał jednak o faktach już znanych i starał się je porządkować. Stąd w jego dorobku publikacyjnym można znaleźć wiele opracowań podsumowujących stan wiedzy w wybranych działach chemii analitycznej.

W 1979 r. dr S. Głąb wyjechał na roczny staż naukowy do Szwecji. W Royal Institute of Technology w Sztokholmie zajmował się badaniem nowych układów elektrodowych. Otrzymane wyniki stały się istotnym fragmentem jego rozprawy habilitacyjnej, przedłożonej Radzie Wydziału Chemii UW w roku 1990. Była ona zatytułowana: „Zastosowania kulometrii i elektrod metal/tlenek metalu do badania układów kwas-zasada”, w 1991 r. otrzymał stopień naukowy doktora habilitowanego. W 1993 r. awansował na stanowisko profesora UW.

Można przyjąć, że okresem najbardziej owocnym w sukcesy naukowe była dla prof. Stanisława Głęba ostatnia dekada XX wieku. Opublikował wtedy 29 prac doświadczalnych i 7 prac przeglądowych, znaczną część z całkowitego dorobku składającego się z ok. 70. publikacji. Wydrukowano je w większości w wiodących czasopismach dotyczących chemii analitycznej i mających międzynarodowy zasięg (*Talanta, Analyst, Analytica Chimica Acta, Sensors and Actuators*). Tematami zawartych w nich prac były zagadnienia związane z opracowaniem i zastosowaniem nowych, elektrochemicznych bioczuJNIKÓW. Prof. S. Głąb współpracował z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi m. in. w Finlandii, Wielkiej Brytanii, Kanadzie oraz Włoszech.

W badaniach związanych z przedstawionymi zagadnieniami brali udział magistranci i doktoranci. Prof. Stanisław Głąb był w latach 1995-2008 promotorem siedmiu prac doktorskich. Ważną sprawą w jego badaniach było opracowanie modelu działania pehametrycznych czujników enzymatycznych. Użycie metody sitodruku pozwoliło na ich miniaturyzację. W 1997 r. Stanisław Głąb otrzymał tytuł profesora. W 1999 r. objął on po prof. dr. hab. Adamie Hulanickim kierownictwo Pracowni Teoretycznych Podstaw Chemii Analitycznej.

Prof. Głąb przez całe życie zawodowe był związany z Uniwersytetem Warszawskim, aktywnie uczestniczył w życiu uczelni i Wydziału Chemii. W latach 1993-1996 był prodziekanem ds. studenckich. Przez kolejne sześć lat, dwie kadencje, był dziekanem Wydziału Chemii. Sprawując te funkcje pokazał w pełni swe rozliczne umiejętności organizacyjne. Stał się prawdziwym Gospodarzem Wydziału Chemii UW. Uniwersytecki Gmach Chemii wymagał gruntownych zmian po powojennej odbudowie i licznych, późniejszych przebudowach. Dziekan Stanisław Głąb doprowadził do wielu korzystnych zmian i modernizacji. Ważne były np. te, ułatwiające studiowanie osobom niepełnosprawnym, unowocześnienie systemu ogrzewania Gmachu Chemii, a także przemyślane zrobienie pożytku z pomieszczeń, szczególnie tych w przyziemiu.

W roku 2002 został członkiem Senatu UW, przewodniczącym Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów oraz członkiem Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadr Naukowych i Dydaktycznych. W 2005 r. wybrano go na prorektora UW ds. rozwoju i polityki finansowej. W 2008 r. został wybrany na kolejną kadencję, niestety przedwczesna śmierć nie pozwoliła mu objąć tej funkcji. Również tutaj prorektor Stanisław Głąb wykazał się zasługującymi na podkreślenie umiejętnościami i zaangażowaniem w rozwiązywanie niełatwych spraw Uniwersytetu. Jego udziałem było uczestnictwo w licznych zadaniach, realizował je na ogół z powodzeniem. Dążył do powstania Uniwersytetu spełniającego wymogi bieżącego wieku, jego szczególnym zainteresowaniem cieszył się Kampus Ochota. Działalność dla dobra Uniwersytetu dawała mu bez wątpienia satysfakcję, ale odbywało się to kosztem wielkiego wysiłku i w konsekwencji utraty zdrowia. Wydaje się, że to doprowadziło do jego przedwczesnego odejścia.

Wielokierunkowa aktywność naukowa i organizacyjna nie była dla Stanisława Głąba przeszkodą w byciu zaangażowanym nauczycielem akademickim. Już jako asystent prowadził ćwiczenia w pracowni chemii analitycznej, był też opiekunem prac magisterskich. Bardzo dobrze znajdował się w roli opiekuna grup studenckich, tu mogły się ujawnić takie cechy jak bycie wymagającym, ale jednocześnie wyrozumiałym. W ten sposób zachowywał

się także w stosunkach z innymi ludźmi. W rozmowach i dyskusjach starał się osiągać obopólne zrozumienie. Przez wiele lat wykładał chemię analityczną studentom drugiego roku studiów chemicznych. Przywiązywał przy tym wielką uwagę do ich treści merytorycznej, nie zapominał jednak o ich stronie formalnej. Był kierownikiem kilkudziesięciu prac magisterskich wykonanych na Wydziale Chemii UW. Przez 21 lat, do roku 2004, dr, a potem prof. Stanisław Głąb prowadził wykłady z analizy instrumentalnej i ćwiczenia rachunkowe z chemii analitycznej w Wyższej Szkole Rolniczo-Pedagogicznej, przemianowanej następnie na Akademię Podlaską w Siedlcach. Studenci wykonywali prace magisterskie pod jego kierunkiem w Zakładzie Chemii Analitycznej i Elektrochemii, przekształconym w późniejszym okresie w Zakład Chemii Analitycznej. Swoje zainteresowanie dydaktyką chemii realizował działając w Okręgowym, a następnie Głównym Komitecie Olimpiady Chemicznej, był jego sekretarzem w latach 1986-1998.

Był członkiem Komitetu Chemii Analitycznej PAN wybranym w 2003 r. i ponownie cztery lata później. Działał jako członek zarządu Fundacji Uniwersytetu Warszawskiego i kapituły stypendium *Polityki „Zostańcie z nami”*.

Prof. Stanisław Głąb w okresie swej aktywności zawodowej i społecznej był wielokrotnie doceniany. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień Dziekana Wydziału Chemii, Rektora UW i ministra nauki i edukacji (1977, 2003). W 2003 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Stanisław Głąb był żonaty. Związek małżeński z Krystyną z domu Dybowską zawarł 16 kwietnia 1971 r. Ze związku tego urodził się syn Adam. Prof. dr hab. Stanisław Głąb zmarł 8 lipca 2008 r. w wieku 63 lat. Jest pochowany na Powązkach Wojskowych w Alei Profesorskiej, kwatera A29.

Opracował Zbigniew Wielogórski

1. *Absolwent* nr 6, listopad 2009 [przedruk artykułu Adama Hulanickiego z czasopisma Polskiego Towarzystwa Chemicznego *Orbital*, 5-6 (2008)]
<http://www.chem.uw.edu.pl/people/AMyslinski/kolo/biuletyn/06.pdf> [dostęp 10.05.2017]
2. *Wiadomości Chemiczne* 69, 9-10 (2015)
<http://www.dbc.wroc.pl/dlibra/publication?id=29422&tab=3> [dostęp 10.05.2017]
3. Archiwum Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego
4. Stanisław Głąb „Dwie kadencje (1996-2002)” [w:] *Jubileusz 50-lecia Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego 1955-2005*, s. 189-194, Warszawa 2005, ISBN 83-915857-8-6
5. "Uniwersytet Warszawski" Pismo Uczelni, s. 1-4, nr 4(38) 2008

<http://www.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2014/03/438pa%C5%BAdziernik2008.pdf> [dostęp 04.05.2017]